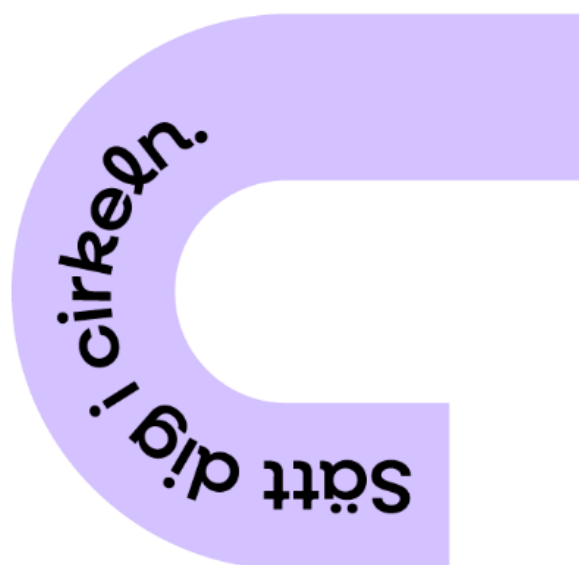
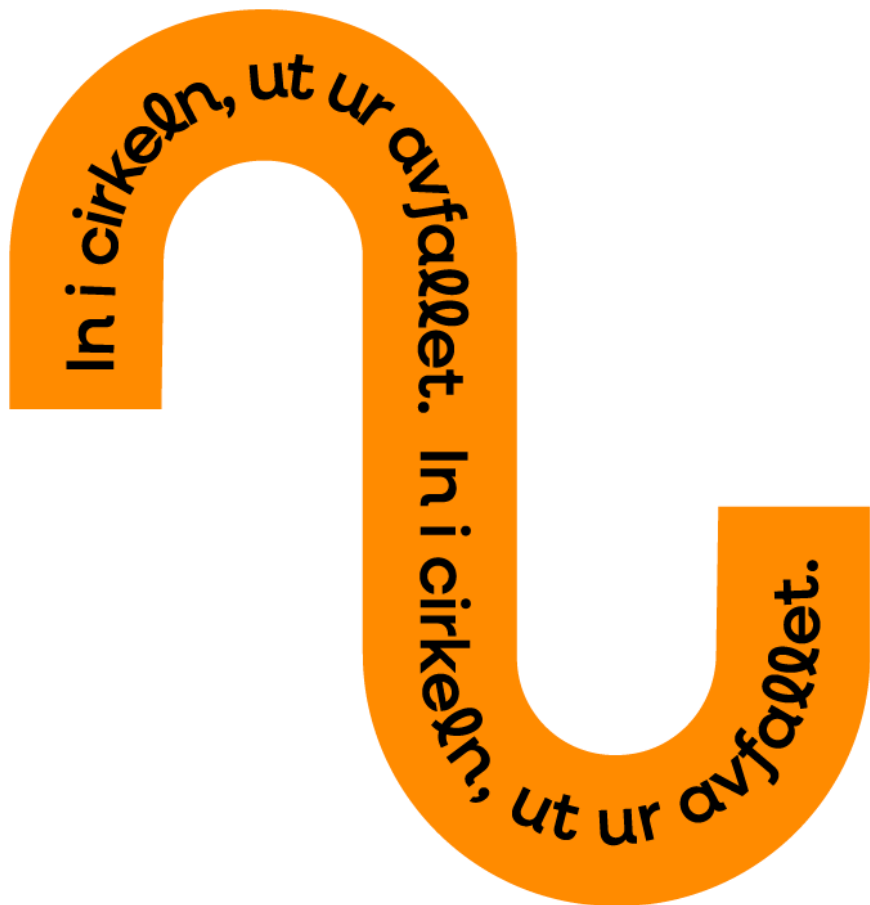

Checklista Cirkulär Konsumentrådgivning

1. Dokumentinformation

Dokumentbeteckning: Checklista

Dokumentägare: Förvaltning

Syfte: Syftet med denna **checklista för cirkulär konsumentrådgivning** är att stötta handläggare och rådgivare till att vägleda konsumenter mot mer hållbara och resurseffektiva val genom hela livscykeln av en produkt eller tjänst

Innehåll

Checklista Cirkulär Konsumentrådgivning.....	0
Dokumentinformation	1
Bakgrund.....	3
Kortfattad kunskap.....	3
3.1. Vad är cirkulär ekonomi.....	3
3.2. Hur konsumerar man cirkulärt.....	3
4. Checklista.....	4
4.1. Konsumera medvetet.....	4
4.2. Låna, hyr eller dela.....	4
4.3. Handla secondhand	4
4.4. Ta hand om grejerna.....	6
4.4. Välj hållbart.....	6
4.5. Kräv hållbarhet	6
4.6. Använd länge.....	7
4.7. Återvinn – eller lämna vidare.....	7
5. Checklista – sammanfattning	8

2. Bakgrund

Sveriges strategi för cirkulär ekonomi lyfter behovet av att gå från linjär till cirkulär konsumtion för att minska utsläpp och nå klimatmål. Som offentlig aktör har kommunen ett uppdrag i att agera förebildligt och denna checklista är ett steg framåt i arbetet med att tillhandahålla kunskap och rådgivning för att stärka medborgarnas kunskap kring cirkulär ekonomi och cirkulära val, med fokus på konsumentrådgivning.

Checklistan har tagit fram som en del av projektet – **”Demonstration av stadskärna för cirkulär konsumtion och handel (DESC)”**, som pågår 1 mars 2024 till 30 juni 2025 med stöd från Västra Götalandsregionen. Projektet bygger vidare på en förstudie från 2023 där unga vuxna testade att handla cirkulärt i stadskärnan.

3. Kortfattad kunskap

3.1. Vad är cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi handlar om att vi tillsammans minskar avfall och sparar på jordens resurser. I stället för att slänga saker kan du laga, återanvända eller återvinna dem. Produkter designas för att hålla länge och vara enkla att ta hand om – och när de inte längre går att använda, tas materialen tillvara. På så sätt går inget till spillo!

3.2. Hur konsumerar man cirkulärt

Cirkulär konsumtion handlar om att tänka smartare kring hur vi använder saker! I stället för att köpa nytt och slänga gammalt så tar vi reda på det vi redan har. Vi lagar, återanvänder, delar och återvinner, och på så sätt så får produkter och material ett längre liv, vilket sparar både resurser och pengar. Det är ett modernt och hållbart sätt att konsumera och gör gott både för plånboken, miljön och för våra framtida generationer!

4. Checklista

Checklistan är utformad med huvudrubriker samt förklarande texter. En sammanfattad, mer komprimerad checklista återfinns under nästa rubrik.

4.1. Konsumera medvetet

Ta reda på om du konsumerar medvetet genom att ställa dig själv några enkla frågor:

- **Behöver jag verkligen denna produkt?**
Undvik överkonsumtion och impulsköp genom att medvetet reflektera över din konsumtion.
- **Är konsumtionen styrd av behov, norm eller sociala förväntningar?**
Fundera på varför du vill köpa produkten – är det ett verkligt behov eller påverkas du av vad som anses normalt eller andras förväntningar?
- **Har jag något som redan fungerar för ändamålet?**
Innan du köper nytt – se dig omkring. Kanske finns det redan något hemma som fyller samma funktion. Det sparar både pengar tid och miljöresurser!

4.2. Låna, hyr eller dela

För saker som används sällan – kanske skruvdragaren eller våffeljärnet – så är det mer hållbart (både ekonomiskt och resursmässigt!) att se om du kan låna av någon, hyra tillfälligt eller dela med grannar eller andra i din närhet.

- **Delta i bytes- och lånings-grupper**
Grupper och sammanhang för byten eller lån finns för både lokala och nationella sammanhang. Kanske sitter din granne på ett par fotbollskor i storlek 27 – precis vad du letar efter?!
- **Använd hyrestjänster**
Idag finns det flera hyrestjänster som erbjuder ett brett utbud av tjänster. Du kan till exempel hyra vinterkläder till barnen, verktyg, lådcyklar eller takboxar – perfekt ju!

4.3. Handla secondhand

Gör secondhand och begagnatmarknaden till ditt förstahands-alternativ när du behöver konsumera.

- **Lär dig handla secondhand**
Idag går det att handla second hand trots att man har specifika behov som behöver tillfredsställas. Vill du ha en svart vinterjacka, från ett specifikt märke i storlek 42? Fixat!

Flera av dagens aktörer har ett filtrerings- och sorteringssystem för sina varor och produkter som på ett enkelt och överskådligt sätt ger konsumenten möjlighet att hitta specifikt vad hen letar efter. Det gör att secondhand idag inte automatiskt innebär att man får ta det som finns, utan **faktiskt oftast kan köpa det man faktiskt vill och behöver.**

Visste du att Trollhättan har en karta över stadskärnans cirkulära utbud?

Den är uppdelad i kategorierna Second hand, Hyra & låna, Reparera & Tvätta, Återvinna och Ta vara på mat. Bra va? Du hittar länken [här](#).

En del av som ny igen.

Rulla fram om igen.

In i cirkeln, ut ur avfallet. In i cirkeln, ut ur avfallet.

Sätt dig i cirkeln.

5. Ta hand om grejerna

Det mesta går att fixa, och kan på så vis få längre livslängd. Det är positivt både för ekonomin och hållbarheten.

- **Följ skötselråden**

Maximera livslängden genom att följa skötselråden. Även om den vita tröjan klarar av att tvättas med ett par blåa mjukisbyxor så kanske det gör att den blir lite grådaskig – och så vill du inte använda den längre. Vips! Så har livslängden förkortats bara genom tröjans utseende, inte dess funktion.

- **Reparera**

Det mesta går att laga. Vissa saker går att laga själv – andra är klurigare. Men psst! Om vi blir flera som efterfrågar tjänster som lagar eller reparera så kommer utbudet öka – bra va?!

5.1 Välj hållbart

I vissa fall så behöver man konsumera nyproduktion. Då kan man tänka lite extra på dessa saker för att göra ett smart och hållbart val.

- **Välj produkter av hög kvalitet och med lång livslängd**

En hög kvalitet ger oftast en hög livslängd.

- **Välj produkter som är möjliga att reparera**

Det kan handla om att designen gör det möjligt att byta ut specifika delar av produkten, eller att den är tillverkad i material som går att under hålla och reparera.

- **Välj produkter gjorda av återvunna och/eller förnyelsebara material**

Undvik produkter med farliga kemikalier och/eller material som är svåra att återvinna.

- **Välj produkter med kända miljömärkningar och certifieringar**

Produkter med kända miljömärkningar innebär ofta en viss trygghet i att en lägstanivå för till exempel kemikalier i produkten inte är skadlig för människa eller miljö.

5.2 Kräv hållbarhet

Det du köper ska hålla en viss tid, eller för en viss typ av användning. Gör den inte det är viktigt att känna till sina rättigheter. Det är inte bara viktigt för din egen skull, utan också för att påvisa för branschen att det inte är ekonomiskt hållbart för dem att sälja varor med kort livslängd eller dålig kvalitet bara för att få människor att konsumera mer.

- **Ha koll på dina konsumenträttigheter**

Om inte varan eller produkten har den kvalitet, hållbarhet, funktion eller andra egenskaper som utlovats eller som är normalt för varan, kan den anses vara felaktig.

Konsumentköplagen ger dig rätt att klaga på fel du upptäcker på en vara under de tre första åren efter köp.

- **Kräv din rätt – för både din och planetens skull**

Om en vara visar sig vara felaktig så kan du som konsument har rätt att kräva till exempel reparation eller ny vara.

5.3 Använd länge

- **Utnyttja produktens livslängd**

Ju längre en vara används, desto mindre behov finns det av att producera nya varor, vilket leder till minskad resursförbrukning och en ökad hållbarhet.

5.4 Återvinn – eller lämna vidare

- **Sälj eller skänk bort fungerande produkter**

One man's trash is another man's treasure!

- **Återvinn material på rätt sätt**

Genom att återvinna på rätt sätt ökar möjligheterna för material och råvaror ska kunna återanvändas flera gånger, vilket bidrar till en hållbar ekonomi där resurserna cirkuleras i stället för att förbrukas.

Känns det svårt att veta vilka krav du kan ställa? Hör av dig till Trollhättans konsumentvägledare!

De finns till för dig och kan hjälpa dig framåt!

E-post: konsument@trollhattan.se

Telefon: 0520-49 70 08

Trollhättan Energi visar vägen

Hos Trollhättans Energi finns all information du behöver om t.ex. öppettider för återvinningscentralen, tömningstider för mat- och restavfall samt hur du ska sortera ditt avfall på bästa sätt. Besök <https://www.trollhattanenergi.se/avfall-och-atervinning/> för bästa hjälp!

6. Checklista – sammanfattning

- ☐ **Konsumera medvetet**
 - ☐ Behöver jag verkligen denna produkt?
 - ☐ Är konsumtionen styrd av behov, norm eller sociala förväntningar?
 - ☐ Har jag något som redan fungerar för ändamålet?

- ☐ **Låna, hyr eller dela**
 - ☐ Delta i bytes- och låningsgrupper
 - ☐ Använd hyrestjänster

- ☐ **Handla secondhand**
 - ☐ Lär dig handla secondhand

- ☐ **Ta hand om grejerna**
 - ☐ Följ skötselråden
 - ☐ Reparera

- ☐ **Välj hållbart**
 - ☐ Välj produkter av hög kvalitet och med lång livslängd
 - ☐ Välj produkter som är möjliga att reparera
 - ☐ Välj produkter som är gjorda av återvunna och/eller förnyelsebara material
 - ☐ Välj produkter med kända miljömärkningar och certifieringar

- ☐ **Kräv hållbarhet**
 - ☐ Ha koll på dina konsumenträttigheter
 - ☐ Kräv din rätt – både för din och för planetens skull

- ☐ **Använd länge**
 - ☐ Utnyttja produktens livslängd

- ☐ **Återvinn – eller lämna vidare**
 - ☐ Sälj eller skänk bort fungerande produkter
 - ☐ Återvinn material på rätt sätt

som ny
igen

Checklistan är en leverans inom projektet Demonstration av stadskärna för cirkulär konsumtion och handel som genomfördes under 2024–2025. Projektet var delfinansierat av Västra Götalandsregionen och bedrevs under namnet Som nu igen.

**Trollhättans
Stad**

Trollhättan Stad, Gärdhemsvägen 9,

Epost: kontaktcenter@trollhattan.se

Webb: www.trollhattan.se